

Betere kwaliteit onderwijs door samenwerking met onderzoek en bedrijfsleven

De kwaliteit van het onderwijs kan met sprongen omhoog als er werkplaatsen ontstaan waar docenten, onderzoekers en bedrijfsleven per regio samenwerken. Dat komt naar voren uit de derde Community of Practice van het project Ondernemerschap, gehouden op 6 oktober. De dag is georganiseerd door het Citaverde College en het projectteam Ondernemerschap in Beweging.

Het groen onderwijs wil graag zijn leerlingen de meest actuele kennis bijbrengen. Kennis die de leerling zelf opdoet en vervolgens leert toepassen in de praktijk. Maar het is voor docenten niet meer te doen hun vakkennis op peil te houden. Door het teruglopend aantal leerlingen uit de primaire sector zijn hun vakken veel breder geworden. Nu houden ze zich niet langer alleen bezig met varkenshouderij of bloementeel, maar met de hele veehouderij of plantenteelt.

Tegelijk gaan de eisen aan de leerling omhoog. Die moet de competenties hebben zich in te leven in de niet-agrariër, of hij nou akkerbouwer wordt of ergens anders werk vindt. De maatschappij eist betrokkenheid, openheid en contact.

Het bedrijfsleven zit te springen om mensen, die verder kijken dan hun eigen vak, die mee kunnen denken met de ondernemer en die niet alleen hun voorlichtingsrecept opdreunen. Ook instellingen en organisaties hebben behoefte aan mensen die creatief oplossingen aanbieden over hoe je een groene omgeving inricht.

Ander onderwijs

Dit vraagt om ander onderwijs, zo klinkt tijdens deze derde Community of Practice. Onderwijs kan niet langer alleen klassikaal gegeven worden binnen de muren van de school. Leerling en docent moeten naar buiten. In een 'werkplaats' waarin onderzoeker, docent en ondernemer elkaar ontmoeten, leert de leerling oog te krijgen voor zijn omgeving. Docenten en ondernemers raken op de hoogte van de meest recente kennis en ondernemers kunnen hun (onderzoeks)vragen beantwoord krijgen door leerlingen.

Een van de aanwezige onderzoekers stelt het zo: "Als de kritische massa in het onderwijs afneemt, is zo'n werkplaats de kans om in netwerken van elkaar te leren." Een docent vult aan: "Je ziet dat leerlingen te vaak in zichzelf zijn gekeerd en te ver van het bedrijfsleven afstaan. Met werkplaatsen kun je structureel organiseren dat ze wel naar buiten gaan."

Drive

Een aantal deelnemers plaatst een kanttekening. Het succes van de samenwerking staat of valt met de personen. Docent, ondernemer, onderzoeker én leerling moeten energie uitstralen, anders komt er niets van de grond, stellen ze. "Leren staat of valt met enthousiasme, van leerlingen, docenten en ook de ondernemers", aldus een van de docenten. Een onderzoeker: "De onderzoeker in het team functioneert alleen goed als hij de drive heeft om kennis te laten doorstromen."

Nieuwe rol docent en onderzoeker

Een goed functionerend team vraagt daarnaast om een andere rol van docent en onderzoeker. Zij zijn meer adviseur of acquisiteur. Net als de leerling moet de docent leren naar buiten te treden. Het is zijn taak om met zijn onderwijs aan te sluiten bij de kennisagenda van de regio of bijvoorbeeld masterclasses te organiseren, vertelt Wiggele Oosterhoff, van de CAH Dronten in zijn inleiding. De onderzoeker heeft didactische kennis nodig. Hij moet bijvoorbeeld al bij het begin van een onderzoeksproject nadenken over de overdracht van de kennis.

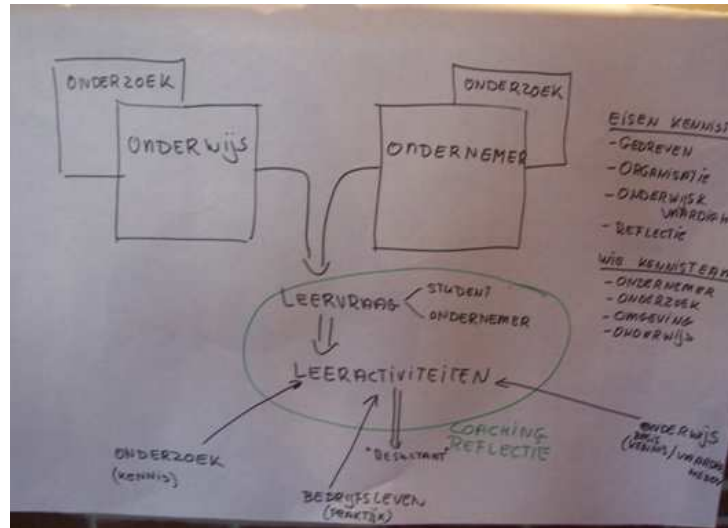

Wisselend beeld

Rest de vraag wat er nodig is het mini-netwerk, de werkplaats, van de grond te tillen en hoe het er precies uit komt te zien. Docenten hiervoor belonen door ze te certificeren vindt maar deels bijval. Een van de docenten ziet een cruciale rol voor de docent weggelegd en in dat verband “moeten we alles aangrijpen om de docenten zichzelf te stimuleren te verbeteren.” Een ander is bang dat zo’n certificaat te veel afkadert. Dat iemand niet aan de eisen voor certificering voldoet maar wel goed past in zo’n werkplaats.

Ook de beelden bij wat een werkplaats inhoudt, verschillen. De een ziet een fysieke plek voor zich waar onderzoeker, docent, bedrijfsleven elkaar ontmoeten in steeds wisselende samenstelling. De ander ziet meer in een vast team. Sommigen zien een taak weggelegd voor het team of de docent om de vraag van de ondernemer om te zetten in een leervraag, anderen zien dat juist als taak voor de leerling.

Drijfveer nodig
 Set / Oriëntatie
 Efficiëntie / bedrijf
 Network
 Meetwerk
 Keuk

- * CVB - betaalbaarheid onderwijs/examens lager
- * Management - organiseren door management lager
- * Docent - kwaliteit onderwijs beter
- ↳ Student - Heeft netwerk / wereld wordt groter
Realistische noden + grotere betrokkenheid
- * Ondernemer - Sparrigpartner, klankbord, aandacht, ondersteuning bij uitvoering, kostenbesparing
- * Ondernemer - Voeling met praktijk/onderwijs
- * Ondernemer - Vergroten netwerk / image

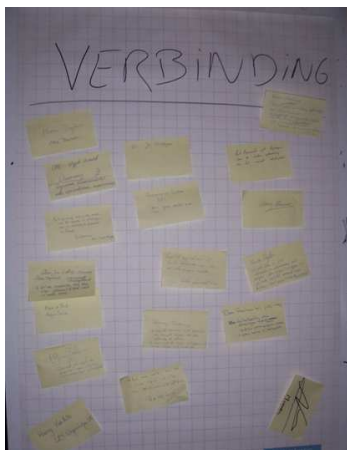
"Werkplaats"

- * Ondernemer, student, docent → kern
- * Docent-ondernemer → faciliterende organisatie
- 1) Centrale vraag/opdracht?
- 2) Continu behoefte aan vragen?

1) Ontmoetingsplaats
 waar vragen kunnen worden gesteld.

- doelgroepen / stakeholders
 - ondernemers
 - studenten
- "management" nodig
strategie / werkwijze / regie.

Buiten eigen context.
Flexibel / continue in beweging.

Velen willen graag helpen het idee verder te concretiseren. Zeventien mensen hebben hun naam gezet bij de oproep actief mee te werken.

Harry Hermans (Citaverde college)
Harry Kortstee (projectleider)
Noortje van den Berkmortel
Wiggele Oosterhoff
Maarten Vrolijk

Tekst geschreven door: Leonore Noorduyn (De Schrijfster)